PLAZMA SPORTSKE IGRE MLADIH - 30 GODINA SPORTA, ZAJEDNIŠTVA I FAIR PLAYA

Antonio Pribanić[1], Tihana Butorac[1]

[1]*Udruga za sport, rekreaciju i edukaciju - Igre mladih Split*

Plazma Sportske igre mladih najveća amaterska sportska organizacija u Europi, čiji je temeljni cilj poticanje djece školske dobi na bavljenje sportom, usvajanje zdravih životnih navika te stvaranje pozitivnog odnosa prema sportu i tjelesnoj aktivnosti. Od samog početka djelovanja Igre promoviraju vrijednosti inkluzije, tolerancije, druženja, zabave i fair playa, stavljajući sport u funkciju zdravog razvoja tijela, duha i društva u cjelini.

Ove godine Plazma Sportske igre mladih obilježile su **30 godina postojanja**. Njihova priča započela je 1996. godine u Splitu, idejom pokretača i predsjednika Igara, **Zdravka Marića**, koji i danas predvodi organizaciju. Ono što je započelo kao kvartovski nogometni turnir tijekom tri desetljeća razvilo se u veliki međunarodni sportski projekt koji okuplja djecu iz pet zemalja regije.

Posebna vrijednost Igara ogleda se u činjenici da su **sva natjecanja i aktivnosti za djecu potpuno besplatni**. Sudjelovati može svako dijete koje zadovoljava dobne kriterije određene za pojedinu sezonu, čime se nastoji omogućiti jednak pristup sportu bez obzira na socijalne ili druge okolnosti. Dobne granice jasno su definirane kako bi se osigurali ravnopravni uvjeti natjecanja i sačuvala jedna od temeljnih vrijednosti Igara – **fair play**.

Organizirane su pod pokroviteljstvom Međunarodnog Olimpijskog odbora i Europske komisije, UEFA, FIDE, te Vlade RH i Ministarstva sporta i turizma.

Ambasadori Sportskih igara mladih poznati su sportaši i javne osobe koje podržavaju djecu i mlade u bavljenju sportom. Među ambasadorima su Aleksander Čeferin, Luka Modrić, Nemanja Matić, Nemanja Vidić, Edin Džeko, Predrag Mijatović, Željko Obradović, Goran Ivanišević, Ana Ivanović, Goran Dragić, Šime Vrsaljko, Aleksandar Kolarov, Johannes Hahn, Nasser Al-Khelaifi i drugi.

Na Plazma Sportskim igrama mladih sudjelovao je niz renomiranih sportaša i sportašica koji su tijekom svoje profesionalne karijere ostvarili iznimne rezultate, među kojima su i: Luka Ivanušec, Blanka Vlašić, Šime Vrsaljko, Filip Krovinović, Ivan Perišić, Vedran Ćorluka, Sandra Elkasević, Darijo Srna, Dario Šarić, Mario Pašalić, Barbara Matić, Dženan Musa, Mateo Kovačić, Lovro Zvonarek, Darko Todorović, Martin Baturina, Mario Pašalić i drugi.

Plazma Sportske igre mladih danas obuhvaćaju 10 sportskih disciplina i različitih oblika natjecanja. Djeca se natječu u **graničaru, atletici - utrci na 60 metara, malom nogometu, rukometu, odbojci, odbojci na pijesku, tenisu, stolnom tenisu, košarci 3x3 i šahu**. Time se djeci pruža mogućnost izbora različitih sportskih aktivnosti i potiče ih se da pronađu sport u kojem će uživati i razvijati svoje sposobnosti.

Posebno mjesto zauzima **Coca-Cola Cup**, nogometni turnir koji je ujedno i najmasovniji projekt unutar Igara. Ove godine u njemu je sudjelovalo gotovo **50.000 djece**, dok se kroz cjelokupni program Plazma Sportskih igara mladih tijekom godine natjecalo čak **138.934 djece**.

Ovi podaci najbolje pokazuju širinu projekta i njegov značaj u poticanju djece na organizirano bavljenje sportom.

Državna završnica u Rijeci

Već tradicionalno, državna završnica Plazma Sportskih igara mladih održana je u Rijeci, i to u dva termina. Prvi termin, od **12. do 19. srpnja**, bio je namijenjen najmlađim sudionicima u atletici i graničaru, dok su se od **5. do 10. kolovoza** održavala natjecanja u ostalim sportovima.

Za sve ekipe koje su ostvarile pravo nastupa na državnoj završnici, sudjelovanje je bilo u potpunosti besplatno. Plazma Sportske igre mladih osigurale su **prijevoz, smještaj, prehranu i sudjelovanje na natjecanjima**, čime je djeci omogućen dolazak na završnicu bez financijskog opterećenja za njihove obitelji.

Natjecanja prvog termina održavala su se na terenima **OIK-a - Otvorenog igrališta Kampusa**, dok su se tijekom drugog termina, ovisno o potrebama pojedinih sportova, koristili sportski tereni i dvorane na različitim lokacijama u Rijeci. Osim samog natjecateljskog dijela, završnica je djeci omogućila druženje, upoznavanje novih prijatelja i stvaranje iskustava koja nadilaze sam sportski rezultat.

Međunarodna završnica u Splitu

Plazma Sportske igre mladih danas djeluju u **Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Srbiji, Sloveniji i Sjevernoj Makedoniji**. Pobjednici državnih natjecanja u svakoj od zemalja članica ostvaruju pravo nastupa na tradicionalnoj međunarodnoj završnici u Splitu, koja je i ove godine, od **17. do 22. kolovoza**, okupila najbolje mlade sportaše iz regije. Ove godine kao gosti su sudjelovali i mladi sportaši i sportašice uz Ukrajine koji su se revijalno natjecali sa svojim SIM vršnjacima.

I međunarodna završnica za djecu je u potpunosti besplatna, čime se dodatno potvrđuje temeljna ideja projekta - omogućiti djeci da kroz sport sudjeluju, putuju, druže se i natječu bez financijskih prepreka.

Split je tijekom međunarodne završnice ponovno postao veliko sportsko i društveno središte. Uz sama natjecanja, djeci su tijekom šest dana bili dostupni brojni dodatni sadržaji koji sport povezuju sa zabavom, druženjem i upoznavanjem novih ljudi.

Na **Prokurativama je održano finale Sprite 3x3 turnira u košarci.** Posebnu atmosferu dodatno su stvarali ambasadori Plazma Sportskih igara mladih, među kojima su bili i **Željko Obradović**, jedan od najcjenjenijih košarkaških trenera u svijetu i **Goran Dragić,** proslavljeni košarkaš, a sudjelovali su u dodjeli medalja mladim sportašima.

Na splitskoj Rivi održan je i **revijalni šah**, u sklopu kojeg su djeca igrala simultanke protiv poznatih osoba iz svijeta sporta, gospodarstva i javnog života. Dio simultanke bio je i ugledni velemajstor **Nigel Short**, čime je šah, kao jedan od sportova u programu Igara, dodatno približen djeci kroz neposredan kontakt s vrhunskim sportskim predstavnicima.

Svečano zatvaranje održano je na splitskoj Rivi uz vatromet i koncert **Crvene Jabuke**, dok je na **Prokurativama održana revijalna nogometna utakmica između reprezentacije djece i reprezentacije zvijezda**. Za reprezentaciju zvijezda nastupili su brojni velikani svjetskog i regionalnog sporta, među kojima **Zlatan Ibrahimović, Mario Mandžukić, Nikola Karabatić, Pavel Nedvěd, Goran Dragić, Marcel Desailly, Claude Makélélé, Darijo Srna, David James i Aljoša Asanović**, uz brojne druge poznate sportaše.

Središnja svečanost obilježavanja 30 godina Plazma Sportskih ugara mladih održana je u HNK u Splitu, na kojoj su dodijeljena svečana priznanja dugogodišnjim partnerima i prijateljima Igara. Proglašena su i 3 nova ambasadora Igara, tako da su dio SIM obitelji postali **Goran Ivanišević, Ana Ivanović i Magnus Brunner.**

Sport kao više od natjecanja

Ipak, ono na što su Plazma Sportske igre mladih posebno ponosne nije samo broj sudionika, broj sportova ili veličina završnih događanja. Najveća vrijednost projekta vidljiva je upravo u svakodnevnom susretu djece i odraslih kroz sport.

Tijekom državne, a posebno međunarodne završnice, u središtu su **sport, zabava i druženje**, dok su temeljne vrijednosti **fair play, tolerancija, poštovanje i uključivanje svih sudionika**. Djeca imaju priliku upoznati vršnjake iz drugih gradova i država, natjecati se, navijati jedni za druge i kroz zajedničko iskustvo učiti kako sportsko natjecanje može povezivati, a ne razdvajati.

Upravo je to jedna od najvažnijih uloga sporta u razvoju djece. Sport nije samo sredstvo razvoja motoričkih i funkcionalnih sposobnosti, već i važan alat za razvoj odgovornosti, samodiscipline, socijalnih vještina, timskog duha i poštovanja prema drugima. U tom kontekstu Plazma Sportske igre mladih predstavljaju projekt koji sport promatra puno šire od samog rezultata na semaforu.

Pogled prema budućnosti

Trideset godina nakon prvog kvartovskog nogometnog turnira u Splitu, Plazma Sportske igre mladih postale su međunarodni projekt koji svake godine okuplja stotine tisuća djece i mladih kroz različite sportske aktivnosti i programe.

Ipak, bez obzira na rast organizacije i brojke koje iz godine u godinu potvrđuju njezinu veličinu, temeljna ideja ostala je ista - **omogućiti svakom djetetu da se bavi sportom, da u njemu uživa i da kroz sport raste kao osoba**.

Djeca su temelj svakog društva i ono najbolje što iza nas ostaje. Upravo zato ulaganje u njihovo zdravlje, razvoj i kvalitetno provođenje slobodnog vremena predstavlja ulaganje u budućnost cijele zajednice.

Plazma Sportske igre mladih nakon 30 godina postojanja ne djeluju kao projekt koji je dosegnuo svoj kraj, već kao projekt koji je **tek na početku novog poglavlja**. Ideja koju je 1996. godine pokrenuo Zdravko Marić prerasla je granice Splita i Hrvatske te danas povezuje djecu pet zemalja kroz sport, prijateljstvo i zajedništvo.

Ako je sport univerzalni jezik koji svi razumiju, onda su Plazma Sportske igre mladih kroz posljednjih 30 godina pokazale kako taj jezik može povezati generacije, gradove i države.

Za djecu, za sport i za budućnost - uz fair play kao temeljnu vrijednost.

**Autor fotografija Karlo Šutalo, u vlasništvu Sportskih igara mladih*